

na scz olei sui habundantiā alijs impēdebat
 vt dicit Augustinus in hoc monte erat quidā
 viculus nomine berphage qui sacerdotū erat
 in cuius montis latere erat ciuitas dicta ber-
 ania que fuit ciuitas marthe lazari et marie.
 vt dicit glo. super **B**athei. xxi. a. De h mon-
 te dominus od celos ascendit et supra eundē
 montem ad iudiciū apparebit. vt pz **A**ctuū
 i. tam in littera q̄ glosa. in hoc monte edifica-
 uit salomon delubra et excelsa vt pz. ij. Regū
 p. et ideo vocatus est mons oliue et ppiciatio-
 nis mons offensionis. iij. Re. xxiij. s. qz i illis
 idolis offendit salomon deum suum.

Olimpus est mons macedonie excel-
 sus nimis/ira vt sub illo nubes esse
 dicant. vt dicit Virgilius. nubes ex-
 cessit olimpus. **H**ic aut est olimp? quasi olo-
 lapus alias oleo lampas. i. quasi celum. hic
 mons macedoneā a thracia diuidit. tate aut
 sublimitatis est mons olimpi / q̄ oēs excedit
 aeris turbines et alias passiones. vnde philo-
 sophi ibi ascendentes vt cursus et situs stella-
 rum inspicere. ibi viuere nō poterāt / nisi se-
 cū spongas cū aqua ferret / et sic p aque attra-
 ctionē / aerē redderet gratores siue spissiozem
 vt dicit magister in hisloria.

Oreb ē mons i regione madian. (vt
 d. biero.) iuxta arabia in deserto cui
 cōiungit desertum saracenoz qd vo-
 catur pharan. et ē idem mons oreb. et vt dicit
 biero. in hoc monte multas vidit moyses visi-
 ones vt pz **E**xodi. iij. ibi vidit rubā ardentem
 et nō cōburentem / ibi audiuit deū sibi loquē-
 tem et multa precipientem / sicut post de mou-
 te sinai dicitur.

Mons permasus ē in thessalia (vt d.
 Isi.) iuxta boenā / qui mons duos
 habet vertices quasi in celum eleua-
 tos / in quib? quondā appollo et liber bachus
 colebant forte ppter locoꝝ amenitatem / et vi-
 noꝝ ac vinearū maximā vbertatem.

Riphei montes sunt alpes in capite
 germanie (vt dicit Isid. qui a perpe-
 tuo ventozū flatu et tempestatum im-
 petu sic dicuntur. nam ripheus in greco impe-
 tus dicitur latine. dicitur aut alpes. i. alti mō-
 tes ad quoz cacumina nō nisi per altos pe-
 des collū et per aliorū inferiorū montium pa-
 uentur. in his alpihus sunt pperue niues fre-
 quētes nubes. fontū et fluminū magnorū ca-
 pita et origines bestie et fere siluestres / aues
 multiplices et maxime illius generis volucres

quozū ale de nocte sunt lucētes. vt dicit Isi.

Rupes sunt altissimi mōtes solidissi-
 mi et fortes supra altitudinē aliorum
 montium eminetes / tēpestatū impe-
 tus et imbrum fluxus cōtinne recipiētes. pro-
 pter qd terra superficialiter diluitur et dunozes
 montis pres et cōpactiores in petrā cōmutare
 rupes innumerabiles aliq̄ efficiunt. quātiū
 qz aut exterius rupes multū habeāt fodilita-
 tis et asperitatis / intus tamen habent aliquā
 spongiositatis et cōcunitatis. vnde humores
 attracti ibidē et collecti sepe p capita fontium
 scaturiunt et erumpunt. **V**enti etiā et aque ca-
 uernas rupium intrant et sunt aliquando cau-
 sa terremotus / ex cuius violentia rupes quā-
 doqz corruunt et rumpuntur solis auib? et aq̄
 lis et vulturibus rupum cacumina peruia in-
 neniant / rupibus etiā maris littora sistuntur
 et ad duriciā rupis / vndaz et procellarū impe-
 tus eliduntur loca munitionibus apta / in ru-
 pibus inueniunt auium et animalium latibula.
 in rupibus construuntur nebulis et nubi-
 bus capita rupium obuoluuntur radijs sola-
 ribus in ortu solis summitates rupium perfu-
 duntur / rupes etiā dicuntur / quia ad rum-
 pendum sunt difficiles. sine enim feri violen-
 tia rupes nullatenus perfodiunt alias perfo-
 rantur et de profundis etiā rupium venis p-
 ciosi lapides et metallorū vane spēs sepius
 extrahuntur. partes autem in preruptis rupi-
 bus eminentes dicuntur scopuli a scobin / qd
 est inrodere vel speculari. quia inde loca re-
 motissima speculantur.

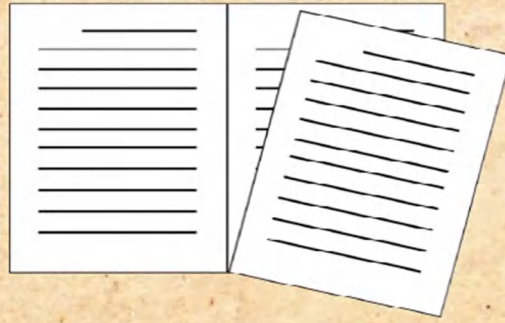
Sephara mons orientis est in ius-
 dea (vt dicit biero.) iuxta quē ba-
 bitauerunt filij ietham filij hebre
 quos dicit iosephus venisse de
 inde bieroza ad quem locum classis salomo-
 nis cum quibusdam cōmercijs infra tres an-
 nos venire consuevit. hic est tharsis terra scilicet
 et portus maris. vnde serui salomonis aurum
 et argentum sineas et pauos et dentes
 elephannos deculerunt. vt pz. iij. Regū. x.

Segor est mons paruulus qui et
 bala dicitur est iuxta zodoman.
 vt dicit hieronymus in quo edifi-
 cata fuit vrbis que ad preces loib
 liberata est. vbi crescit vinea balsami / in sig-
 num pastine fertilitatis et poma palmarum.
 imminet autem mari mortuo. Et fuit in eo
 postea positum presidium romanorum. **D**e
 hac dicitur Isi. decimo quinto. vbi dicit glo.

Jnc. 374

k. op6

1443538

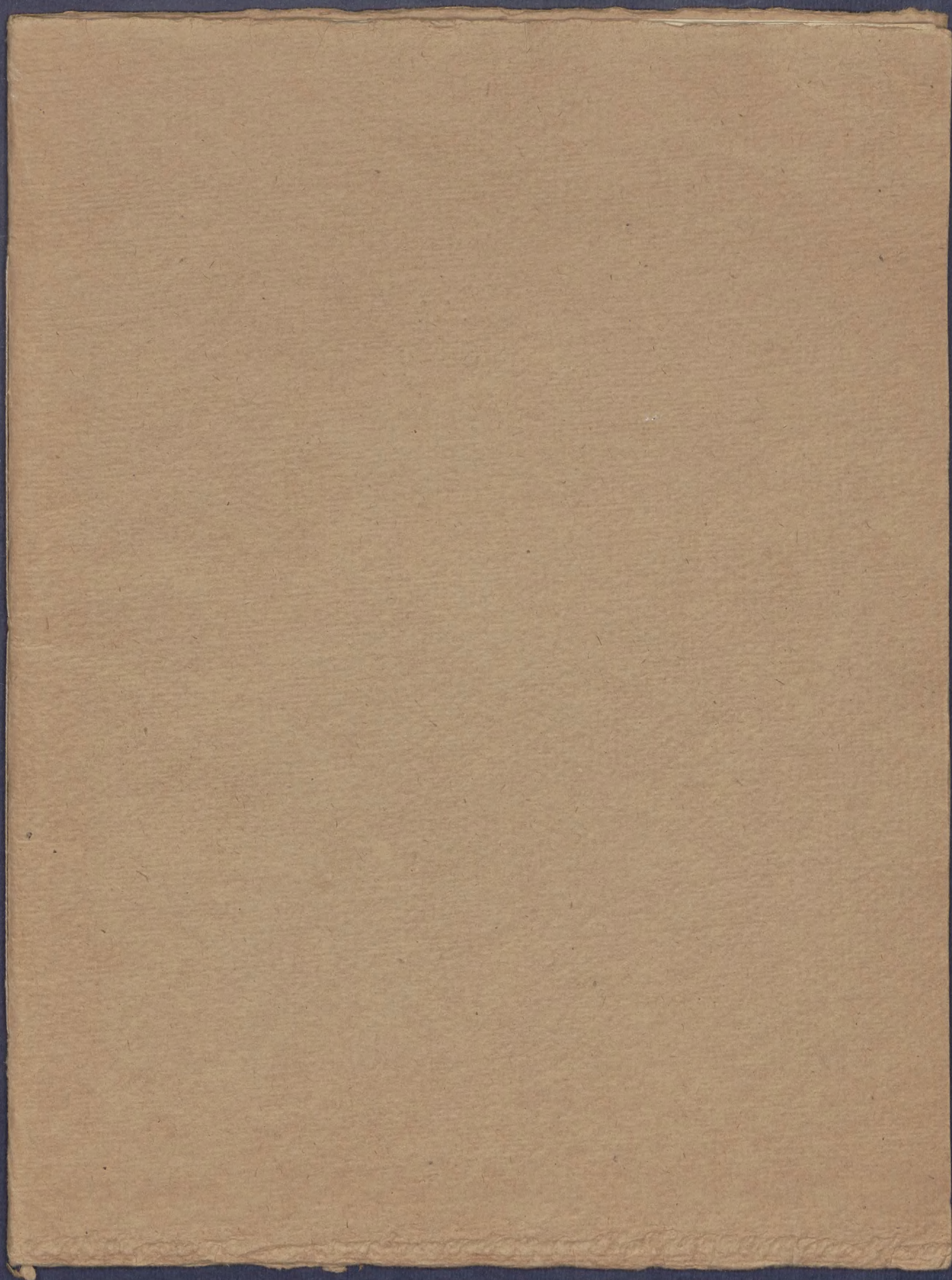

W woluminie kolejno współprawne sygnatury:

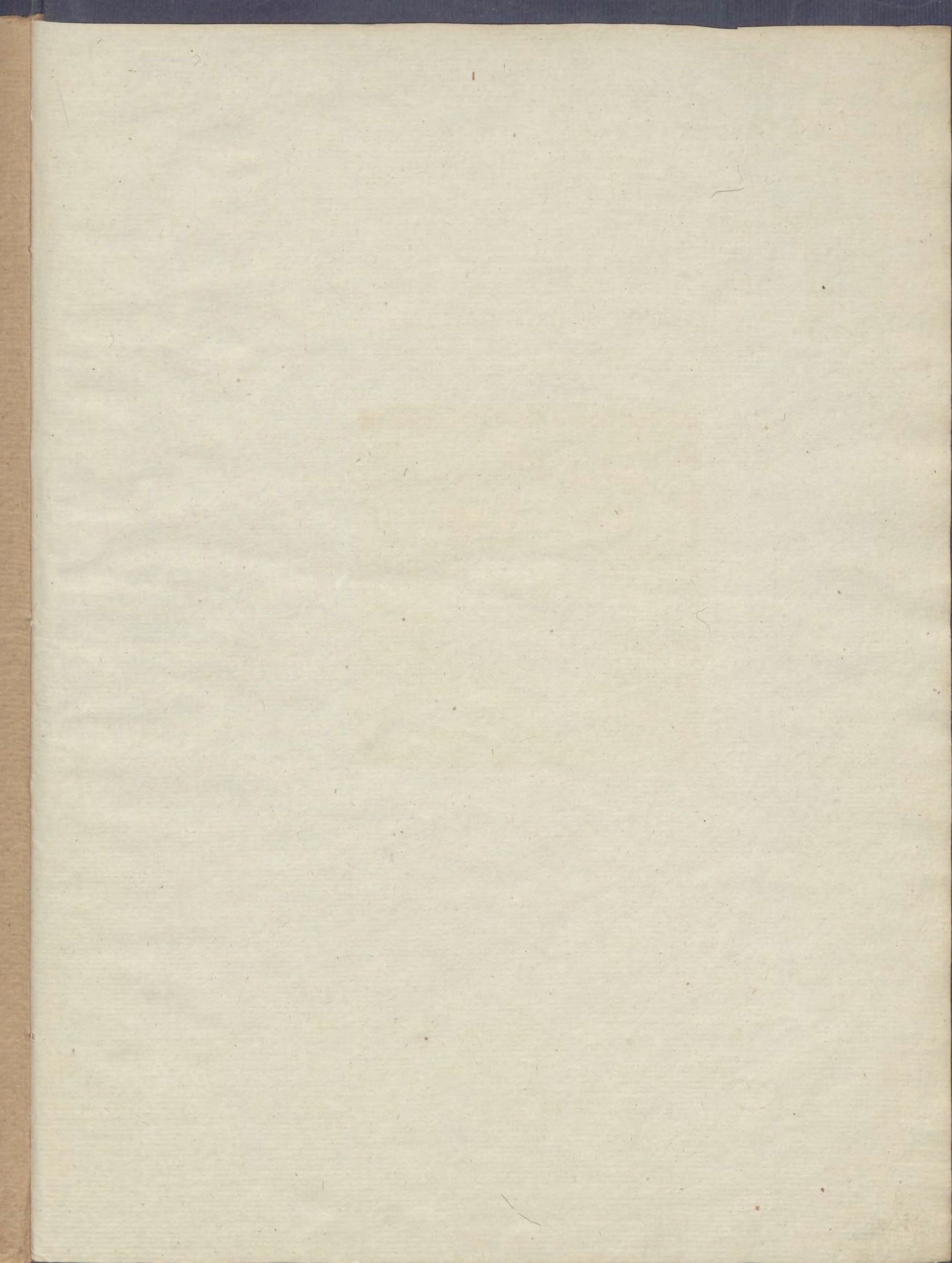
Rękopis niesygnowany

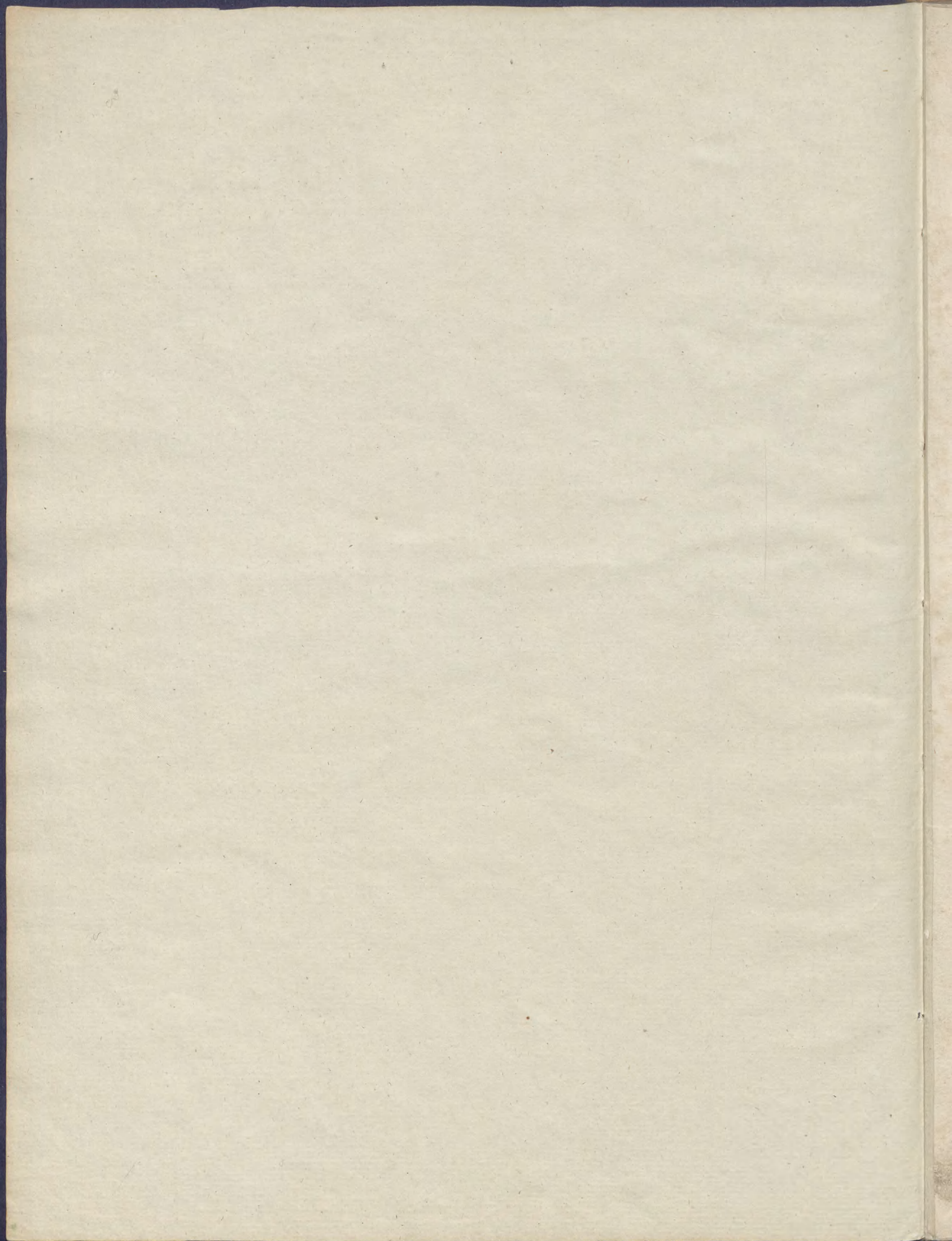
Inc. 371

Inc. 372

Paulus Szerbiez Ciuitatis Leopoliē.
Syndicus. Hanc Sanctorum Patrum
Historiam sex Tomis comprehensam
a Ven^{li} D. Stanislao Curocio Ecclesie
Metropolitane Leopoliē Organista et
Altarista proprio sumptu comparatam
Cœnobio Fratrum Minorum de obser-
uantia Ordinis s. Francisci extra mu-
ros Ciuitatis Leopoliē consistenti pro
usu Bibliothecæ recens per eosdem Fra-
tres extructæ. propter festificationem
gratitudinis et suæ in hunc deuotum
Ordinem obseruantie. Ipso die sctæ
Caterinæ Anno Domini. Millesi-
mo Quingentesimo Octogesimo Primo.

D. D.

&

Manu propria
Jpl

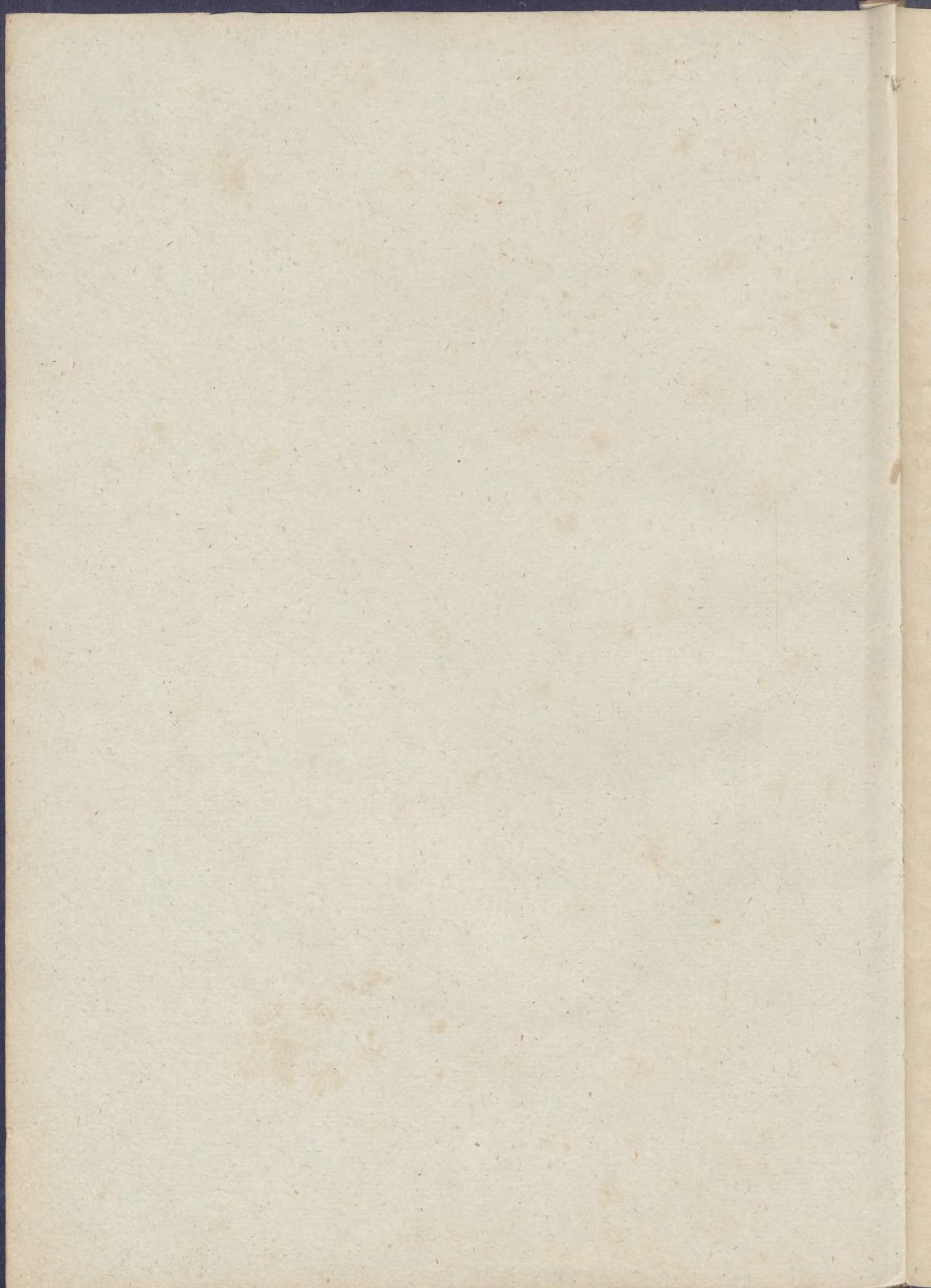
[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

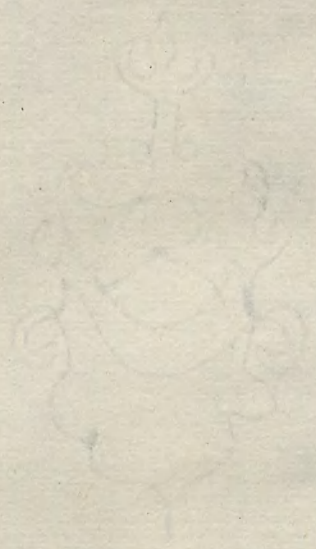
D. D.

2

[Faint, illegible text at the bottom left corner.]

Terminatus circa 1480.

EW 3406

1BP 799

na scz olei sui habundantiā alijs impēdebat
vt dicit Augustinus in hoc monte erat quidā
viculus nomine bethphage qui sacerdotū erat
in cuius montis latere erat ciuitas dicta beth
ania que fuit ciuitas marthe lazari et marie.
vt dicit glo. super Matthei. xxi. a. De hō mon
te dominus od celos ascendit et supra eundē
montem ad iudiciū apparebit. vt pz Actū
i. tam in littera q̄ glo. in hoc monte edifica
uit salomon delubra et excelsa vt pz. ij. Regū
p. et ideo vocatus est mons oliue et p̄piciatio
nis mons offensionis. iij. Re. xiiij. f. qz i illis
idolis offendit salomon deum suum.

Olimpus est mons macedonie excel
sus nimis/ita vt sub illo nubes esse
dicant. vt dicit Virgilius. nubes ex
cessit olimpus. Dicit autē est olimpus quasi olo
lāpus alias oleo lampas. i. quasi celum. hic
mons macedoneā a thracia diuidit. tātē autē
sublimitatis est mons olimpi/ qz oēs excedit
aeris turbines et alias passiones. vnde philo
sophi ibi ascendentes vt cursus et situs stella
rum inspicerent. ibi viuere nō poterāt/ nisi se
cū spongas cū aqua ferret/ et sic p aque attra
ctionē/ aerē redderet gratiores/ siue spissiozem
vt dicit magister in historia.

Oreb ē mons i regione madian. (vt
d. biero.) iuxta arabia in deserto cui
cōiungit desertum saracenoꝝ qd vo
catur p̄haran. et ē idem mons oreb. et vt dicit
biero. in hoc monte multas vidit moyses visi
ones vt pz Exodi. iij. ibi vidit rubū ardentem
et nō cōburentem/ ibi audiuit deū sibi loquē
tem et multa precipientem/ sicut post de mou
te sinai dicitur.

Mons pemaſus ē in theſſalia (vt d.
Iſi.) iuxta boeniā / qui mons duos
habet vertices quasi in celum eleua
tos/ in quibz quondā appollo et liber bachus
colebant forte ppter locoꝝ amenitatem/ et vi
noꝝ ac vinearū maximā vbertatem.

Riphei montes sunt alpes in capite
germanie (vt dicit Iſid. qui a perpe
tuo ventorū flatu et tempeſtatum im
petu sic dicuntur. nam ripheus in greco impe
tus dicitur latine. dicitur autē alpes. i. alti mō
tes ad quoz cacumina nō nisi per altos pe
des collū et per aliorū inferiorū montium p
ueniunt. in his alpibus sunt pperue nives fre
quētes nubes. fontū et fluminū magnorū ca
pita et origines bestie et fere siluestres/ aues
multiplices et maxime illius generis volucres

quozū ale de nocte sunt lucētes. vt dicit Iſi.

Rupes sunt altissimi mōtes solidissi
mi et fortes supra altitudinē aliorum
montium eminetes/ tēpeſtātū impe
tus et imbrium fluxus cōtinue recipiētes. pro
pter qd terra superficialiter diluitur et duriores
montis ptes et cōpactiores in petrā cōmutat
rupes innumerabiles aliq efficiunt. quātūcū
qz autē exterius rupes multū habeāt fodilita
tis et asperitatis/ intus tamen habent aliquid
spongiositatis et cōcavitatis. vnde humores
attrahi ibidē et collecti sepe p capita fontium
scaturiunt et erumpunt. Venti etiā et aque ca
uemus rupium intrant et sunt aliquando cau
sa terremotus/ ex cuius violentia rupes quā
doqz corruunt et rumpuntur solis auibz et aq
lis et vulturibus rupum cacumina peruisa in
ueniunt/ rupibus etiā maris littora sistuntur
et ad duriciā rupis/ vndat et procellarū impe
tus eliduntur loca munitionibus apta/ in ru
pibus inueniunt auium et animalium lanbu
la. in rupibus construuntur nebulis et nubi
bus capita rupium obuoluuntur radijs sola
ribus in ortu solis summitates rupium perfu
duntur/ rupes etiā dicuntur/ quia ad rum
pendum sunt difficiles. sine enim ferri violent
ia rupes nullatenus perfodiunt alias perfo
rantur et de profundis etiā rupium venis p
ciosi lapides et metallorū vane spēs sepius
extrahuntur. partes autem in p̄ruptis rupi
bus eminentes dicuntur scopuli a scobin/ qd
est inondere vel speculari. quia inde loca re
moſissima speculantur.

Sepbara mons orientis est in iu
dea (vt dicit biero.) iuxta quē ba
bitauerunt filij ierham filij bebie
quos dicit iosephus venisse de
inde hierroza ad quem locum clasſis salomo
nis cum quibusdam cōmertijs infra tres an
nos venire consuevit. hic est tharſis terra scilicet
et portus maris. vnde serui salomonis aurum
et argentum ſimeas et pauos et dentes
elephantinos deculerunt. vt pz. iij. Regū. x.

Sigor est mons paruulus qui et
bala dicitur est iuxta zodoman.
vt dicit hieronymus in quo ediff
cata fuit vibs que ad preces loib
liberata est. vbi crescit vinea balsami/ in sig
num p̄stine fertilitatis et poma palmarum.
imminet autem mari mortuo. Et fuit in eo
postea positum p̄sidium romanorum. (De
bac dicitur Iſa. decimo quinto. vbi dicit glo.

vinula vocabatur/ ppter lasciuia cōstringens
quia bis cōcussa. tertio corruit terremotu que
robusta pināssisset/ si post liberationē non pec
casset.

Sinai ē mōs cōpa ē oreb/ z ē i arabia
i puincia madiā. (de h mōte d. iose
phus li. ij. antiquitū) sina mōs ē excelsus z ad
pascua egregius/ optimas herbas ferēs/ erat
q opinio habitare ibi deū. z iō primitus ibi
nemo pascebat oues. qz pastores illuc mīme
ambulare psumebant. Huic monti appropin
quans moises pdigiū vidit/ scz ignē rubuz
nō p̄burentē z eius viriditatē/ z florē nullare
nus depascentē z eius ramos fructiferos nul
lo incendio deuastantē quāuis flāma velox
z uehemēs nimis eēt. vnde de illo igne dñs
ad moisen locutus ē. Item idē li. iij. ascendit
moises in sina/ qui mōs est excellentissimus
in illis regionibus z propter altitudinē ma
gnitudinis suē/ z scopulorū p̄citatē nō solū
ē hominibus inaccessibilis/ verū etiā cū labo
re videri pōt. z qz sermo erat deū circa cū habi
tare/ z erat terribilis z madibilis vniuersis cir
ca radices huius montis hebrei sua taberna
cula locauerunt/ z ibi deū videre in igne z in
nube z ipsū psonaliter loquentē audire men
erunt. Dicitur itaqz mōs sinai mōs diuine
habitationis/ angelice frequētationis/ mōs
luminis z inflātionis/ mōs nubis z cali
ginis/ mōs pluuiē z roris/ mōs pascue z re
fectionis/ mōs sapientie z eruditionis quia
de illo mōte dñs moisen z populū instruebat
z ei legē p̄ferebat. mōs misericordie z p̄mis
sionis. qz inde bona inaudita populo p̄mit
tebat/ mōs iusticie z cōminationis. quia tū
mōte insipientibus inferebat. vnde mōs fu
it fulguris z chouscationis/ mōs tūbe z dā
goris/ mōs amicitie z p̄federationis. qz me
diante lege populū ibidē sibi sempiternū fe
dere vniebat/ mōs mundicie et puritatis/
mōs leticie z iocūditatis. qz nulli ad mōtem
accedere poterant nisi qui mēte z corpe mūdi
erant. ibi etiā qui mundi erāt corā dño/ cū le
ticia comedebant z bibebāt. mōs clementie z
pietatis siue p̄p̄tiationis/ mōs sacrificij et
orationis. Nā ibi dño imolabant/ ac precibz
moisi z supplicationibus deum sibi placatū
z p̄p̄cium audiebant.

Sion mōs erat in ierusalē sup cuius
verticē erat arx siue turris dauid ibi
posita p̄ decore z defensione ciuita
tis. In vno aut latere montis sion erat tēpluz
quali mediu inter arcem z inferiorē ciuitatē
vt scz munitio arcis defenderet templū/ z tem

plū cū arce ptegeret ciuitatē. z iō sepe scriptū
ra vocat hierusalē filiā sion. qz enī sicut filia
p̄tegitur a m̄re/ z subditur ipsi mari sic ciui
tas inferior templo fuit subdita atqz arci. Tā
te auctoritatis z nobilitatis inter ceteros mō
tes fuit mōs sion q non solum ciuitas hie
rosolima/ nec etiā ipsa iudea/ verū etiam vni
uersalis ecclesia tam ex iudeis q ex gentilibus
congregata sepius in p̄phetis a monte sion
denominatur. sicut ibi. fundetur in exultatiōe
vniuersē terre mōs sion la. aq. i. c. r. m. Nā
mōs sion fuit mōs magne altitudinis et sub
limitatis/ magne fortitudinis et firmitatis/
magne plenitudinis et vberitatis/ magne pul
critudinis et amenitatis/ maxime confidentie
et securitatis/ maxime opulentie et locupleta
tionis/ maxime leticie et exultationis/ perfecte
iusticie et sanctificationis/ mōs doctrine et
eruditionis sicut scriptū est Isa. ij. de sion exi
bit lex mōs p̄p̄he et reuelationis

Selmon ē mōs in tribu effraim iu
ra confiniū tribus manasse in quē
ascendit abimelech qm̄ dimicauit cō
tra siccimitas (vt d. hieo.) et legitur iudi. ix.
mōs p̄ multitudinē arborū densus et vni
brofus. propter quod et selmon vmbra iterp
tatur. Est etiam mōs imiguis et aquis et ni
uibz pinguis et pascuosus (vt dicit i psal.
mor de alba buntur in selmon. mōs dei/ mōs
pinguis.

Hephin est mōs in tribu effraim in
loco armethen/ vnde oriundus fuit
Samuel (vt dicit hieo.) fuit autem
locus in alto situs/ fertilis/ et graminosus/ a
quis imguus/ arboribus confusus et delitio
sus.

Seon de quo Isa. lxxv. est mōs inter
montem thabor et stagnum thiberi
adis. vnde et tota illa regio saronā
vsqz hodie est vocata. (vt dicit hieronym⁹.)
Om̄nis etiam regio a cesare et palestina vsqz
ad oppidū ioppe saronā dicitur iuxta mō
tem istum campi sunt fertilissimi (vt dicit glo.
super psal. lxxij.) tam frugibus q fructibus
valde apti.

Seon de quo dicitur p̄ntero.
m̄ iij. g. dicitur pars montis galaad q
extenditur per desertum vsqz ad trās
iordanem vbi habitauit seon rex amorreorū
et cecidit in sortem ruben et gad et dimidie tri
bus manasse (vt dicit hieronym⁹ super Jere.
lvi.) ibi. Ascendente galaad zc. quere supra
de monte galaad.

cordibus diminuantur et in eius incremento multiplicantur. unde eius defectus omnia cōpatiuntur et eius decrementum inferiorum ē detrimentum vt dicit macro. **I**tem aquarum maris est attractiua. Sicut enim adamas trahit ferrum, sic luna mouet et trahit post se oceanum. unde in suo ortu intumescit mare et crescit ex parte orientali et decrescit ex parte occidentali et econuerso quando est in occasu crescit mare ex parte occidentis atq; decrescit ex parte orientis secundum q̄ luna plus vel minus proficit in lumine sic plus vel minus in suo fluxu se extendit vel retrahit ipsum mare vt dicit marciānus. macrobius. in libro cicc. / ronis. oceanus in incremento lune reuertit modum istum. **P**rimo enim die crescentis lune fit copiosior solito et habundat in summo. sed secundo minuitur et sic vsq; ad diem septimum. deinde iterum crescit per septem dies. ita q̄ in decimoquarto die est iterum plenus in summo. vnde in nouilunio semper est mare plenissimum et etiam in plenilunio.

Item luna est rosis in aere generatiua. vnde enim sue humiditatis aer imprimit. et aerem insensibiliter immutans in ipsius superficiem rorem gignit. manifeste enim videmus q̄ quanto luna est estivali tempore serenior. tanto habundantius ros super gramina se ostendit.

Item luna inter planetas est breuissimum tempore sui cursus completiua. breuissimum enim habet circum et ideo infra spacium xxvij. dierum per omnia signa zodiaci euagatur. vt dicit ptholome. vnde de luna sic dicit ptho. **S**ub luna est cancer / et est cancer domus eius. regnat in cancro sicut in libra discessus sui regni est. et est planeta frigidus et humidus cum excessu femininus. nocturnus moratur autem in quolibet signo duobus diebus et sex horis et vñ. et in xxvij. diebus complet cursus suū. **I**tem luna inter oēs stellas erraticas est magis in incerto et in vago motu sine cursu pcessiua. **N**ā ppter breuitatē sui cursus nunc sub sole nūc supra / nūc ante nunc retro euagatur. et cum sol circuit per circulos australes inferiores et luna peragrat circulos boreales superiores. tunc luna supina est veluti nauicula / sursum habens cornua. sed quando est sub sole tūc habet cornua versus terram inclinata / quando vero decrescit / ē erecta. vt dicit beda. **I**tem quando luna recto

diametro inter nos et solem est interposita. scilicet esse eclipsis. id est defectus solis. **I**ste autē defectus nunq̄ potest accidere secundum naturam / nisi in coniunctione solis et lune quando denovo accenditur. et ipsa coniunctio in linea ediptica celebratur. hoc semper est quando sol est in capite draconis et luna in cauda vel econuerso. vnde albūtiā. in libro de motibus planetarū si luna inter nos et solem obuiat defectum radioꝝ solis nobis facit in capite vñ in cauda draconis. **Q**uid autē sit cauda draconis / quid caput / post dicitur. **I**tem luna per interpositionem humoris terre inter se et solem defectus sui luminis est passiva. vñ de macro. in libro astrologorum sic dicit. Luna ascendens vel descendens in solarem lineam incidit si fuerit. xxx. quando ex toto soli est subiecta obscuritatem solis terre facit. sed isti defectum singulis mensibus nō faciunt quia nō semper est in eadē linea qua inter solem et terram dyametraliter est opposita. nec semper solari corpori se opponit. **I**dem vero defectus fit lune cum linealiter soli totaliter sit opposita / scilicet quando est. xv. si enim tunc fuerit directē sol sub terra / emittit sol vmbra tumoris terre in lineam sibi oppositam. quā si corpus lune intraverit / propter vmbra terre interpositam inter se et solem a suo lumine tunc priuatur. quia ergo singulis mensibus luna plena non fit in linea ediptica que est vmbre interpositio. ideo singulis mensibus luna suo lumine non priuatur.

Item luna q̄q̄ est cuiusdā obscuritatis et obnubilationis in se contentiua. et hoc ex proprii corporis qualitate. quia naturaliter est obscura / cum lumen ex se non habeat / sed a sole. **Q**uod vt dicitur aliqui illa obscuritas est ex vmbra terre / ex qua quedam macula resulat in corpore lunari / que ipsius lumen in parte obscurat. et hoc fit maxime quando ad terras appropinquat / ex cuius vicinitate et nebulositate contrahit quasdam sordes. vt dicit marciānus. quando vero ad altiores ascendit circulos. daret munda et nullis maculis obnoxia tunc videtur vt idem dicit marciānus.

Item luna est mutationis temporū significatiua. Nam vt dicit beda. luna si in principio rubeat vt aurum ventos ostendit. si in summo eius corniculo maculis quibusdam nigrescat. pluuiosum mensis exordium prendit. Si vero

Eclipses.

Macula in luna

Luna mutat tem

*luna influit fructu
tunc seminibus fir.*

*Luna proserpina
Dyana.*

luna mundat aere.

*luna humanu corp
mutat.*

*editu opus est sine
astronomia*

ro nigrescit in medio plenilunio serenū pren/
dit. cum vero nocturna navigatione tantil/
lar ad remos. in breui tempestas futura erit.
vt dicit idem beda. **I**tem luna in celesti harmo
nia est soni grauissimi emissiua. vt dicit mar/
cianus. **I**n circulo em lune sit grauis sonus.
sicut in sphaera celesti est acutus. **E**t ordinatissi
mo em sono et ex stridore tactus orbium gene
rato. dulcissimus. vt dicit est concentus. **I**tem
luna est fecunditatis terre seminibus mittra/
tiua. preeest enim seminibus que pfiunt ex ro
re. qui de corpore lune cadit (vt dicit idem) et
ideo scdm fabulas dicitur proserpina. eo q se
minu que pfiuntur in terra dicitur esse dea a
gentibus. sicut etiam dicitur dyana. id est silua
rum dea et nemoz. quia feris de nocte pascu
querentibus in nemoribus et in siluis lumis
beneficium administrat. et ideo gentiles vo
cauerunt lunam deam venatorum. quia venatio
fit in siluis. ppter quod et dyanam cum arcu
depingebant eo q venatores arcibus uteba
tur. **I**tem luna cum sit frigida et humida. est
et vicinitate solaris circuli caloris receptiua.
Nam ex calore solis et siccitate. temperatur fri
giditatis et humiditatis sue excessus. cu in sin
gulis mensibus in suo descensu ad terram bi
emis generetur. vt dicit macro. **I**tem luna vt
dicit albumasar est aeris mundificatiua. motu
enim suo continuo aerem rarificat et subliat
vnde si no esset motus sperere lune aerem ex ho
cuma vaporum exalatione grossicies infice
ret. quod corruptione no modicam generaret
Item luna fm astrologos inter planetas est su
per dispositione hominis corporis maxime pur
gatiua. Nam vt dicit ptholo. in libro de iudi
cis astroz. Sub luna pntetur egritudo. amif
sio. timor et damnu qd. vnde circa humani cor
poris mutationem. lunaris virtus pouissime
opatur et hoc accidit. tum ppter motus sui ve
locitatem. tum etia ppter ipsius ad nos vici
nitatem. tum ppter occultam sibi naturaliter
insitam potestatem. vnde morborum mutati
onem medicus perfecte no discernit. qui luna
res effectus in corporibus no cognouit. vnde
hypocras in principio pnosticoz de luna lo
quens ait. **E**st quoddaz celeste sydus in quo
oportet medicum puidere. cuius puidetia
est mirabilis et stupenda (Et galie. in commē.
de diebus criticis dicit) rem certam que non
fallit attendat medicus qua docuerunt astro
logi egyptioz q p diuinationem corporis lu
naris cum stellis fortunatis sunt egritudines
terminales ad bonu. cum contrarijs vero con
trarie sez ad malum. et ideo cautus et perfectus

medicus fm doctrinam hypo. aspicere debet
primam lunam et quando est plena luminis.
quia tunc crescunt humores in hoibus et me
dulle. et fit incrementum mari et in omnibus
rebus mundanis. **Q**uando igitur infirmus in
lectum cadit. necesse est videre vtrum luna tuc
crearet de combustione. tunc enim crescat infirmi
tas quousqz veniat ad oppsitiois gradu sz in
plenilunio. et tuc si fuerit cu malo planeta aut
i malo signo et aspererit diu domi mortis
qui est signum octauu. id est si aspererit mar
tem qui dicitur dominus signi scorpiouis. tuc
de morte timendu est. **S**i vero fuerit cum bo
no planeta et in boa domo siue signo et aspe
rerit diu domus vite sz marrem. qui est do
mus arietis siue primi signi. de vita tunc spe
randum est. et de alijs videndu est. vtpz in li.
hypo. quem dicitur coposuisse de iudicijs in
firmis scdm lunam.

Babet autem luna quasdam pro
prietates minus laudabiles tam
scdm substantiam q scdm effectum
habet enim substantialem obscu
ritatem cum no habeat sicut alij planete lumen
a seipsa. habet enim maximam instabilitatem
quia nullum sydus ita euagatur per omnes
zodiaci sicut luna. contrahit etiam a malio
lis stellis et nociuis nocibilitatem. Nam vt di
cit ptholo. Luna est planeta cum malis mali
uolis. luna insuper per suam oppositionem
inter nos et solem auferat nobis solaris lumi
nis claritatem. luna etiam quando incidit in
vmbra terre. perdit lumen suum et sua ostē
dit deformitatem et defectibilitatem. **P**reter
ea propter vicinitatem quam habet cum cras
so aere et terra ab vmbra terre vel ab infecto
aere contrahit maculam et deformitatem. vt
dicit marciartus. Luna etiaz quanto plus re
cipit de lumine versus terram. tanto minorem
versus celum obtinet claritatem. et quanto pl
proficit et crescit versus terram. tanto plus de
crescit et deficit in lumine versus celum. **M**ul
tiplicem etiam habet effectum malum. Nam
vt dicit ptholomeus. Luna efficit homine in
stabilem et mutabilem de loco ad locum dis
currentem. Efficit enim homine in oculis ma
le dispositum et inordinatu. Efficit etiam in
homine vnu oculu atrox maiore aut facit stra
bonē siue orbū vno oculo et subdit. Homo
iuxta complexionem in qua lunaris constellatio
diu habuit vicio in oculo non carebit. et b
foran accidit ppter accessum lunaris humidi
tatis oculo humores ad aliquā prauā q lita
te disponētis. Dicit etia in li. mischalach. c. v.

Effectus lune mali

viciis grandis que gelboes nūcipat. In mō-
nibus istis perijt saul cum ionatha filio suo et
corruit corā philisteis israel. vt pz .i. Reg. vl.
cōtra quos indignatus dauid ppter ruinam
populi ipis maledixit/ et maledicēdo eos i sic
atate et sterilitate cōmutauit. sicut dicit. gl. sup
ij. li. Reg. c. i. mōtes inquit gelboe et rura vbe-
res fuerunt ante maledictionē quos hactenus
in tantū maledictioni subiacerē fuerūt vt nec
vñq post ibi pluerē testantur.

Gelgata vt ait hiero. ē mōs calua-
rie in quo saluator nŕ fuit p salu-
te oīm crucifixus. et vsqz hodie ostē-
dit in belia ad septentrionalē plagā mōtis sy-
on. dñ aut loc⁹ caluarie scdm Jfi. qz ibi capita
hominū dñatorū decollarentur.

Glas ē collis in monte effraym i pos-
sessione iosue filij nun/ vbi mortuus
fuit iosue et sepultus in septentrionali
pte eiusdem mōtis vt pz in li. iosue. c. vl. cui⁹
sepulcr⁹ ostendit i monte pdicto vsqz i pŕentē
diem (vt dicit hiero. i pdicto li. de noibus

Mons ephyrion ē monticulus i tribu
iuda cōtra septentrionē in. xv. alias. r.
ab helya miliario vbi ē villa pergrā-
dis que effrata nūcipat. (vt dicit hieronym⁹

Montes israel mōtes dicunt genera-
liter totius terre pmissionis siue fue-
runt vltra iordanē siue citra. sepe su-
munt p terra. x. tribuū que fuit montuosa/ pre-
cipue in tribu dan et effraym. nā et decē tribus
nomē israhel sibi vendicauerunt sub ieroboā
salomonis filio/ que fuit effraym et regnauit
primo in samaria sup. x. tribus (vt dicit hiero
et patet in histo. li. ij. Regum. xij.) ibi montes
multū erāt pasuales/ vberes/ fructuosi/ et fru-
giferi/ oliui et alijs arboribus fructiferis con-
stiti. erāt etiā medicinales herbis et speciebus
aromaticis pleni. (vnde dicit Jfi. li. xiiij. c. ij
samaria regio ē que palestine ab opido quon-
dam nomē accepit/ qd quondā erat ciuitas re-
galis in israel/ que nunc ab augusto sebastia
nūcipatur. hec regio iudee vicina est/ et eisi
milis in natura. nā variā opū diues ē/ frugi-
bus fertilis/ aquis illustis optima balsamis
vnde scdm gram elector iudei banc terrā mel-
le lacte fluentem iudicabāt. nam in eius mon-
tibus ppter pasuaz habūdāā innumerabi-
liū enī ouīū et pecorū greges et armenta pasce-
bant. apes etiā innumerabiles i eisdē mellifi-
cantes herbarū et floz suauitate dulcissima nu-
mebant fruct⁹ et fruges ppter aeris tepenē et
roris habūdāā cūssime ad maturitatē i illis
monib⁹ ducebant aux et argentū cetera me-

alioz genera i illis montib⁹ fodiebant deu-
vij. fontes et flumina de venis montū supe-
rius pgredebāt. loca munitissima i illis mō-
nibus edificabāt. fere siluestres/ sicut trigides
et leones in illis montuosis nemoribus puer-
sabātur/ ypborei mōtes dicunt mōtes sichie
eo qz vltra eos flat boreas (vt dicit Jfi. li. xiiij
Sunt aut fm eūdē Jfi. c. ij. terre sichie partes
locupletes/ inhabitabiles tñ plures. nā dū i ple-
risqz locis auro et gēmis mōtes sichie effluāt
grifonū imanitate/ accessus hominū ē raris/
in illis mōnib⁹ smaragdi optimi sūt et cristalli
purissimi de sichie mōnibus trāsmittuntur. sūt
aut silue aspere ibi et maxime que in manibus
feris. s. pardis tigribus et panthenis sūt reple-
te. ibi etiā canes tante magnitudinis et tam i-
mente feritatis vrbauz premant/ et leones p-
imāt ac occidāt/ et maxime in albania et byrcania
que sichie sunt regiones que mōtuose sūt
et plurimū nemorose.

Carmelus ē mons iudee in qua est ci-
uitas dicta camela. et est duplex car-
melus. vnus in supiori pte cōtra me-
ridie in quo nabal legif pauisse greges. i. Re-
gum. xxi. Alius ē carmelus in inferiori pte ter-
re/ respiciens mare. vterqz mons fertilis est in
pascuis fructibus et herbis.

Mons libani ē mōs fenicis altissim⁹
cuius meminerūt prophete. Dicitur
est aut liban⁹ a thure. vt dicit. Jsid.
qd ibi colligitur/ cui⁹ ps anterior respiciēs ad
orientē/ libanus appellat (vt dicit Jfi. Liba-
nus etiā cādidatio vocatur. qz ppetuis niui-
bus semp bieme. s. et estate candidatur. nullo
enī tpe ita nix totaliter liquefat/ quin i aliqua
sui pte valeat inueniri. Est aut liban⁹ fluuius
et fontū principū et origo. ex cuius radice
vt dicit hiero. oriūtur duo fontes. s. ior et dan
que simul iŕcti iordanē faciūt. Liban⁹ enī est
mons redolēne et sūme aromatitatis nam ibi
herbe odorifere crescūt. ibi etiā arbores thuri-
fere cōualescūt/ quarū gumī olibanū alias oli-
baz a medicis nūcipantur (vt dicit hiero.)
Ite mōs ē sufficienter et fecūditatē. nā ppter
roris habūdāā et pluuiāz frequētiā herbis
habūdāz pcpuis pascuis vberimis ac fructi-
bus optimis et maturis. et iō i mōte libani nu-
triebātur aialia / q offerebātur in tēplo et i ipi
us pascuis fonebātur. Ite mōs erat eminen-
tie et marie sublimitatis. nā (vt ait Kaba. su-
p regū) oēs alios mōtes illi⁹ regionis altitu-
dinis suū/ liban⁹ excedebat. et iō veniētib⁹ ci-
uī/ p remota valde mans nauigia se nauigā-
tiū oculis offerebat/ et quos deberent remigā-

yperborei mo-
ni Scithia.

olibanū

res petere portus/sua altitudine ostendebat.
 vt d. idem.) **I**tem mons erat indeficientis influ-
 etie et sempiternae humiditatis. nā quamuis
 siccitate preferret in sua superficie. nobilissimis
 tñ habundabat intrinsecus venis aque vt pz
 in puteis aquarū viuentū qui iuxta salomōis
 sententiā in canticis/solent cōtinue cū impetu
 de libano emanare (vt dicitur *Can. iij.*) qua
 si puteus aquarū zc. **I**tem mons confidentie et
 securitatis. Nam in libano quiescentes tñ sūt
 a venenosis et serpentibus quos sua aromati-
 tate et virtute fugant raz herbe q̄ arbores ibi
 dem cōtinue cōcrescentes. Nam cedri ibi cre-
 scentes suo odore fugant omnia venenosa et
 ibi reptilia viuere nō permittunt. (vt d. biero.)
Item mons est pulcritudinis et amenitatis.
 nam cedroz et aliarū virentiū arborū mira p-
 ceritas graminum et herbarū continua viridi-
 tas/autū siluestriū canora suauitas/riuulorū
 et fontū multiplicitas/libanū amenū efficiūt
 et iocundū. **I**tem mons est medicine et sanitatis
 ibi enī species aromaticae crescunt/que sūt cō-
 tra morbos innumerabiles remedia et mede-
 le. ibi cedri et palme/ibi cipressi et oliue quo-
 rum liquores et resine sunt cōtra diuersariū in-
 firmitatū incomoda/pcipue medicine. **I**tem
 mons ē lenitē et iocunditatis. nā in collibus li-
 bani crescit habūdantia vini optimi et peca-
 pui/leritē et hilaritatis maxie inductiui. **I**tem
 mons honorificētie et dignitatis. nā iter oēs
 mōtes arabie fenicias et sirie/mons libani in
 sublimitate/in fecunditate/i amenitate/et ac-
 ris salubritate/obtinēt principatū. (vt dicit
 Hieronymus et Iosephus.)

Mons ē mons in iherosolymis in quo edificatus
 ē templū salomonis sicut dicitur. *ij.*
 Paral. hunc enī montē emī dāuid
 ab ornā iebuseo ductis fideis auri iustissimi.
 vt in eo edificaret altare dño qñ p. numero
 ne quā fecit dāuid populū p̄cussus ē. i. palip.
 xxi. f. in hoc mōte imolauit dāuid dño et ora-
 uit et exaudiuit illū dñs de celo in igne sup al-
 tare bolo causti. i. hoc mōte obmilit abrahā bo-
 locaustū p. Isaac quē dñs p̄cepit ei imolari.
Gen. xxi. vbi dicit glo. biero. sup illud verbū
 Glade in terrā visionis et offer. f. r. sup vnum
 montiū. zc. hunc mōtē dicit bebrei eē illuz in
 quo postea templū cōditū ē in area leonā iebu-
 sei in monte moria qui idcirca illū inans et
 lucens interpretat qz ibi ē dabyr/boc ē oraculū
 dei et lex quo et spūs/que inspirat p̄phetis et
 docet hoies veritatē (hucusqz biero.) in eodē
 loco credit Jacob dormiuisse et angelorū ascē-
 densium per scalā vidisse visionē (vt pz. *Gen.*

nes. *xxv.* vbi dicit glo. sup illud verbū. Non
 ē hic aliud nisi dom⁹ dei zc. hoc dicit qz p̄vidit
 templū et dei cultū ibidē futurū. fuit autē iste loc⁹
 collis a latere montis sion vbi edificata ē po-
 stea turris dauid vnde pz ex p̄dictis qz mons
 moria fuit mons visionis et reuelatiōis mōs
 sacrificij et orōnis mōs p̄phetie et instructiōis
 mons lumis siue illuminationis mōs angelice
 frequentationis/mons diuine apparitiōis

Mons ē in terra moab in verti-
 ce phasga cōtra iericho de hoc mon-
 te vidit moyses terrā p̄missiōis et ibi
 dem mortuus ē postqz terras p̄missiōis fuit
 p̄replatus (vt dicit biero. et pz i bisto. deu. *xxij.*)
Mons hor vacatur in numeris mōs
 in extremis finibus terre edon/i quo
 monte mortuus ē aaron iubēte dño
 in anuo. xl. postqz egressus ē de egipto/cū eē
 annoz. c. *xxij.* vt dicit numeri. *xxij.* fuit autem
 xxx. mansio in qua remanserunt filij israel p̄
 qz egressi sunt de egipto sicut dicit in *li. iij.* c. *xx.*
 cū mouissent castra decades/venerūt i mōtes
 hor qui ē in extremis finib⁹ terre edon in hoc
 monte suscepit beliazar filius aaron primo sa-
 cerdotij principatum

Mons oliueti ē mons in iudea iuxta
 hierusalem sic dicitur/propter copiam
 oliuarum que in monte illo maxie
 habūdant. et iō a beato Augustino super iob
 vocatur mons cōsumptus et vncionis mōs pin-
 guedinis et refectionis mons medicamis et
 curationis. et hoc dicit propter oliuarum ibi
 crescentium habūdantiā quare fructus ē vni-
 ciosus humosus deliciosus (qz vt dicit *Ps.*
 oleum oliue ex radicis amaritudine surgit in
 pabulum luminis in medicamentū vulneris
 et refectionē esuritatis. In huius montis oli-
 uarum radice siue pede fluit riuulus qui dicit
 torrens cedron inter cuius ripam et mōtē fuit
 orans quē dominus orationis et quietis gra-
 tia sepius subintravit vnde et ibi captus fuit
 primo in orto qui getsemani dicitur fuit. vt
 dicit *Job. xix.* ibi enī scz in pede montis iuxta
 torrentē fuerat quondā villula dicta getse-
 mani cuius orti adhue tunc tēporis ibi erant
 vt dicit Augustinus. et illorum ortorū locū do-
 minus ex consuetudine frequētabat. hic autē
 mons fuit ad partē orientālē templi. et iō ma-
 xie illuminabatur sole oriente de vespere vero
 et de nocte illustrabatur ex fulgore a luminari-
 bus templi resplendente. et ideo mento mons
 luminis dicebatur. tum quia a celo et templo
 lumen recipiebat. tum etiam quia lucis mare

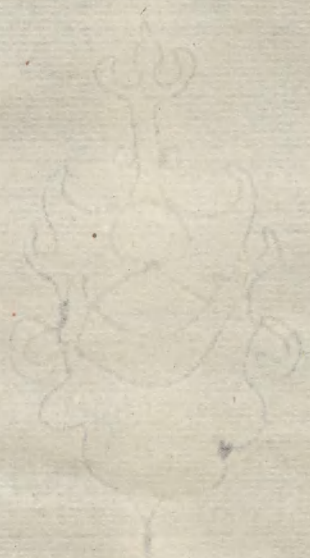

5

26

7

1500

ANTYKWARIAT
NAUKOWY

im. J.K.Żupańskiego

W.Dominikowski J.Rybarczyk

St.Rynek 53/54, 61-772 POZNAŃ
tel. 52-63-12

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
UNIWERSYTETU A.M. W POZNANIU

Jnc. 371

Jnc. 372